

09/07/2020

Ο θαυμαστός βίος του Αγίου Παγκρατίου και η εκκλησία του στην Ταορμίνια

/ [Βίοι Αγίων](#)

Τη Θ' του αυτού μηνός μνήμη του Αγίου Ιερομάρτυρος Παγκρατίου Επισκόπου Ταυρομενίας της Σικελίας.

Γράφει ο Συναξαριστής για τον θαυμαστό βίο του Αγίου Παγκρατίου ότι γνώρισε σε πολλούς Έλληνες τον Χριστό και την ορθόδοξη πίστη, έκανε πολλά θαύματα και θεράπευε πολλές νόσους.

Ούτος ο Άγιος Παγκράτιος ήτον κατά τους χρόνους του Κυρίου, και των Αγίων Αποστόλων, καταγόμενος από την Αντιόχειαν. Εδέχθη δε το Άγιον Βάπτισμα εις την Ιερουσαλήμ μαζί με τον πατέρα του, και με την μητέρα του. Αφ' ου δε απέθανον οι γονείς του, άφησεν ο Άγιος όλα του κόσμου τα πράγματα, και επήγεν εις τα όρια της Μαύρης Θαλάσσης. Εκεί δε εμβάς μέσα εις ένα σπήλαιον, ησύχαζε κατά μόνας, προσέχων εις μόνον τον εαυτόν του, και τον Θεόν. Όταν δε ο Απόστολος Πέτρος επεριπάτει εις τας πόλεις και εδίδασκε, τότε απάντησε τον Άγιον τούτον εις την Μαύρην Θάλασσαν, και πέρνωντας αυτόν, επήγεν εις την Αντιόχειαν, από την Αντιόχειαν δε επήγεν εις τα μέρη της Κιλικίας. Εκεί δε αντάμωσε και τον Απόστολον Παύλον.

Όθεν μαζί με εκείνον χειροτόνησεν ο Κορυφαίος, τον μεν Κρήσκεντα Επίσκοπον εις την Γαλατίαν, τον δε Μαρκιανόν, εις τας Συρακούσας, και τον Άγιον τούτον Παγκράτιον, εις το εν Σικελία Ταυρομένιον. Τότε λοιπόν εμβαίνωντας ο Παγκράτιος μέσα εις το πλοίον Λυκαονίδους και Ρωμύλου των ναυκλήρων, επήγεν εις την Επισκοπήν του Ταυρομενίου. Επειδή δε εποίει πολλά θαύματα, διά τούτο ετράβιζε πολλούς Έλληνας εις την πίστιν του Χριστού, από τους οποίους πρώτοι

ήτον οι ρηθέντες ναύκληροι. Εκρήμνισε δε ο Άγιος και τα εκεί προσκυνούμενα είδωλα, του Φάλκωνος, λέγω, και Λύσσωνος, και των λοιπών δαιμόνων. Βλέπωντας δε ο του τόπου ηγεμών Βονιφάτιος τα του Αγίου σημεία, και υπερθαυμάσας,πίστευσεν εις τον Χριστόν. Όθεν σπουδάσας πολλά, έκτισε και Εκκλησίαν ανάμεσα εις διάστημα τριάντα ημερών.

Ο δε Άγιος Παγκράτιος προβαίνωντας εις το έμπροσθεν, εθεράπευε κάθε νόσον πολυχρόνιον, και κάθε μαλακίαν, ήγουν ασθένειαν ολιγοχρόνιον. Διά τούτο και καθ' εκάστην ημέραν επρόστρεχαν πλήθη πολλά των Ελλήνων και εβαπτίζοντο υπ' αυτού. Μόνοι δε οι του αιρετικού Μοντανού μαθηταί² έμειναν εις την κακοδοξίαν, οι οποίοι με το να εχθρεύοντο τον Άγιον, ευρήκαν καιρόν, και σηκωθέντες κατ' αυτού με δολιότητα, έχοντες μαζί των και στρατηγόν, κάποιον Αρτάγαλον, εθανάτωσαν τον του Χριστού Ιεράρχην, και ούτως απέστειλαν αυτόν και μη θέλοντες, προς τον ποθούμενον Κύριον, ίνα παρ' εκείνου λάβη τους στεφάνους της αθλήσεως.

Στα νέα ελληνικά:

Ο άγιος Παγκράτιος καταγόταν από την Άντιόχεια, ενώ χειραγωγήθηκε στην πίστη του Χριστού από τον απόστολο Πέτρο, από τον οποίο και χειροτονήθηκε επίσκοπος Ταυρομενίου. Συναντήθηκε κάποια στιγμή με τους ναυτικούς Ρωμύλο και Λυκαονίδη, οπότε και πήγε στη Σικελία, τους κατοίκους της οποίας οδήγησε στην εις Χριστόν πίστη απαρχής. Όταν μάλιστα έφθασαν στο νησί ο Φάλκων και ο Λύσσων,

εξαφάνισε τα δαιμονικά είδωλα και έκανε τον ηγεμόνα του τόπου Βονιφάτιο να πιστέψει στον Χριστό και να σέβεται την Έκκλησία. Ό άγιος θεράπευε κάθε

ασθένεια και πρόσθετε καθημερινά πολλά πλήθη στην αληθινή πίστη του Θεού, εντάσσοντάς τα στην Ἐκκλησία διὰ του αγίου βαπτίσματος, μέχρις ότου λόγω απουσίας του ηγεμόνα Βονιφατίου φονεύτηκε από τους αιρετικούς Μοντανούς.

Μπορεί να μην είναι ιδιαιτέρως γνωστός στην εποχή μας ο άγιος Παγκράτιος, όμως τυγχάνει αποστολικός Πατέρας, ισοστάσιος σχεδόν του αποστόλου Πέτρου κατά τον ιερό υμνογράφο του Θεοφάνη, αφού ο μέγας απόστολος τον χειραγώγησε στην πίστη του Χριστού και τον κατέστησε επίσκοπο, εξαποστέλλοντάς τον μάλιστα στη Δύση προκειμένου να φέρει το φως της αλήθειας σ' αυτήν. Πρόκειται, κατά την ωραία εικόνα του ποιητή, για δεύτερο ποτάμι, συνέχεια του πρώτου και μεγάλου, του αποστόλου Πέτρου, το οποίο άρδευσε τις χερσωμένες καρδιές και αποξήρανε τα ποτάμια της ασέβειας. **Ἡ κατά άλλη εικόνα υπήρξε ο άγιος πολύφωτος αστέρας, που πήρε το φως από τις φωτοβόλες ακτίνες του Πέτρου, προκειμένου ακριβώς να φωταγωγήσει τους πεσμένους στα βάραθρα της αγνωσίας ανθρώπους της Δύσης.**

Αφού αρδεύτηκε και γέμισε ο Πέτρος από την ακρότομη πέτρα τον Χριστό, σε στέλνει σαν άλλο ποταμό να αρδεύεις χερσωμένες ψυχές και να αποξηραίνεις τα ποτάμια της ασέβειας με τα ρεύματα του θείου κηρύγματος' («Εκ πέτρας ακροτόμου ο Πέτρος αρδευθείς και πλησθείς, ως άλλον σε εκπέμπει ποταμόν, κεχερσωμένας αρδεύειν ψυχάς, θεόφρον, και ασεβείας ποταμούς αποξηραίνειν, ρεύμασι του θείου κηρύγματος») (ωδή δ'). Ἐμε τα φωτοβόλα πυρσεύματα του Πέτρου καταυγάσθηκες στην ψυχή και τη διάνοια, και σαν πολύφωτος αστέρας έφθασες στη Δύση, φωταγωγώντας με τις διδαχές τους ξεπεσμένους στα βάραθρα της αγνωσίας, Παγκράτιε» (Ἐτοις φωτοβόλοις του Πέτρου πυρσεύμασι, καταυγασθείς και ψυχὴν και διάνοιαν, ως αστήρ πολύφωτος, προς την δύσιν έφθασας, φωταγωγὼν διδαχαίς τους πεπτωκότας, εις αγνωσίας Παγκράτιε βάραθρα») (ωδή θ').

Ὡς καλός θεολόγος, όμως, ο υμνογράφος άγιος Θεοφάνης γνωρίζει ότι η παράδοση του Πέτρου προς τον Παγκράτιο για τη διακονία του ευαγγελισμού των ανθρώπων αποτελεί στην πραγματικότητα παράδοση του ίδιου του Χριστού και του Πνεύματός Του προς αυτόν. Γι' αυτό δεν παραλείπει να σημειώσει: «Με το πυρ του Παρακλήτου αναδείχτηκες πυρίπνοος, Παγκράτιε σοφέ, κι έφλεξες έτσι την απάτη» (Ἐπυρί του Παρακλήτου πυρίπνοος δεχθείς, την απάτην έφλεξας, Παγκράτιε») (ωδή δ'). Ἐσου χαρίτωσε και σου λάμπρυνε τον νού πλούσια ο Ἰησούς που είναι ο φωτισμός και ο Θεός όλων, και έτσι έσωσε από την αλογία τους λαούς με τον λόγο σου» (Ἐχαριτώσας σου τον νούν και λαμπρύνας δαψιλῶς, Ἰησούς ο φωτισμός, των απάντων και Θεός, τω λόγω σου, της αλογίας λαούς ερρύσατο») (ωδή ς').

Ο ναός του Αγίου Παγκρατίου στην Ταορμίνια (απεικονίζεται στην κεντρική

φωτογραφία)

Ο ναός του Αγίου Παγκρατίου στην Ταυρομενία (ή Ταορμίνια όπως αποκαλείται σήμερα στα ιταλικά) αναδύεται στα ερείπια του αρχαίου ελληνικού ναού του ελληνο-αιγυπτιακού θεού Σέραπι. Επειδή πριν τον Χριστιανισμό, εκείνος ήταν ο πιο σημαντικός θεός για τους ειδωλολάτρες, όταν οι άνθρωποι πίστεψαν στον Έναν και μοναδικό Θεό, στα ερείπια του ειδωλολατρικού ναού έφτιαξαν την εκκλησία του πιο σημαντικού τους Αγίου, που ήταν και ο προστάτης της πόλης τους. Η δημιουργία του ναού χρονολογείται μεταξύ 6ου και 9ου αιώνα, ενώ μέχρι να καταλάβουν οι Άραβες την περιοχή, στις 10 Αυγούστου του 902, υπήρχε εκεί και ο τάφος του Αγίου Παγκρατίου, πάνω από τον οποίο έκανε τις ομιλίες του ο Επίσκοπος Γρηγόριος ο Κεραμεύς.

Σήμερα λείψανα του Αγίου θησαυρίζονται στην Ρώμη, όπου μεταφέρθηκαν μετά την επιδρομή των Σαρακηνών στην Ταορμίνια.

Με πληροφορίες του παπα Γιώργη Δορμπαράκη και μετάφραση απ' τα ιταλικά της Ευγενίας Δίτσα